

Tisztelt Gazdálkodó!

Megkezdődtek a betakarítási munkálatok, valamint a pillangós és egyéb takarmányok kaszálása.

Sajnos ilyenkor a vadállomány - főleg a fiatal vagy a földön fészkelő madarak - jelentős része esik áldozatául a mezőgazdasági munkavégzésnek. Ennek az akaratlan károkozásnak a mértéke jelentősen csökkenthető természetkímélőbb kaszálással. **A vadállomány nemzeti kincsünk része, állami tulajdonban van.** A földtulajdonosok, földhasználók és vadgazdálkodók közös érdeke, egyben társadalmi közérdek a vadon élő állatvilág védelme. Mind az apró- (fácán, fogoly, mezei nyúl) mind a nagyvad (őz) állomány szaporulatában, de számos természetvédelmi oltalom alatt álló kétéltű, hüllő, madár és emlős fajnál igen jelentős veszteségeket okoznak az egyre korszerűbb, nagy munkasebességű és szélességű betakarítógépek.

Tájékoztatásunkban összefoglaljuk azokat az ismereteket, amelyek alkalmazásával lényegesen kisebb pusztítással is megvalósítható a kaszálás illetve a betakarítás.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról és a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (továbbiakban Vtv.) a föld használójára nézve is tartalmaz kötelezettségeket a vad által a mezőgazdaságban okozott károk és a mezőgazdasági termelés által a vadállományokban okozott károk megelőzése érdekében. A Vtv. 79.§ 1) bek. rendelkezései alapján a földhasználó köteles közreműködni a vadkár megelőzésében és elhárításában, valamint köteles a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni, **továbbá apróvadás vadászterületen Vtv. végrehajtására kiadott rendeletben (Vhr.) meghatározott táblák kaszálása során vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt használni.** A Vhr. 82/A (3) bekezdése alapján vadriasztó láncot vagy egyéb, hanghatáson alapuló vadriasztó eszközt szálas- és tömegtakarmányok, pillangósok, őszi és tavaszi keveréktakarmányok, valamint a gyepterületek művelése és betakarítása során kell alkalmazni. Fontos kiemelni, hogy a Vtv. és a Vhr. hatályos rendelkezései valamennyi szántó- és gyepterületre vonatkoznak, a természetvédelmi oltalomtól függetlenül!

Mit tehetünk, hogy megelőzzük a súlyos károkat és megóvjuk a vadon élő állatvilágot?

- ✓ TERÜLET BEJÁRÁSA
- ✓ LÁNCFÜGGÖNY HASZNÁLATA
- ✓ BÚVÓSÁVOK LÉTESÍTÉSE
- ✓ SEBESSÉG ÉS VÁGÓSZÉLEESÉG HELYES MEGVÁLASZTÁSA
- ✓ VADKISZORÍTÓ KASZÁLÁSI IRÁNY ALKALMAZÁSA

A területen illetékes vadgazdálkodó, a hivatásos vadász értesítése a TERÜLET előzetes BEJÁRÁSA, ellenőrzése érdekében

A hivatásos vadászok a kaszálás előtt vizslákkal bejárva a területet szakszerűen meg tudják menteni az elfektetett őzgidákat, földön fészkelő madarak fészkeit. A vizsla a vadmegállással, ráhúzással célzottan jelzi a vadat, keresés közben nem okoz taposást a kultúrában. Vezetője nagyobb távolságból is képes irányítani a kutyát, így nem kell folyamatosan követnie az ebet.

LÁNCFÜGGÖNYÖS VADRIASZTÓ BERENDEZÉS HASZNÁLATA

A láncfüggönyös vadriasztó a traktor elejére (pl. a pótsúlyokra) szerelt fém tartószerkezet, melyről 5-8 cm-enként láncok lógnak. A berendezés szélességének el kell érnie a munkagép (kasza munkaszélessége) szélességét, a láncok hossza minimum 20-30 cm-rel haladja meg a tartószerkezet és a talaj közötti távolságot, a láncok helyenként egymással összekapcsolódnak (láncfüggöny), ezáltal elkerülhető a tartószerkezetre föltekeredés. Ezek a traktor haladásakor szinte teljesen átfésülik a növényzetet, és mozgásukkal, összeverődésükkel adott hanggal az állatokat elijesztik, illetve az apróbb állatokat leverik a fűszálakról. Mivel a láncfüggöny mintegy 4-5 méterrel halad a kasza előtt, megfelelő esetben a lassú haladás miatt a repülni tudó, felijedő állatoknak van idejük elmenekülni, vagy megriadásukat a gépkezelő észreveszi.

BÚVÓSÁVOK LÉTESÍTÉSE

A bűvósávok térbeli mintázatát a terület természeti adottságainak, valamint a hagyományos kaszási irányoknak megfelelően kell kialakítani. Javasolt a 100 m széles lekaszált rész utáni 10-15 m-es (de legalább 5 m-es) bűvósáv.

SEBESSÉG ÉS VÁGÓSÉLELESÉG HELYES MEGVÁLASZTÁSA

Fontos a munkafolyamatok megfelelő megszervezése is. Éjjel semmiféle munkát ne végezzünk! Az állatok nagy része ilyenkor nem aktív, emiatt jóval több pusztul el, mint nappal. Napkeltétől napnyugtáig kaszáljunk!

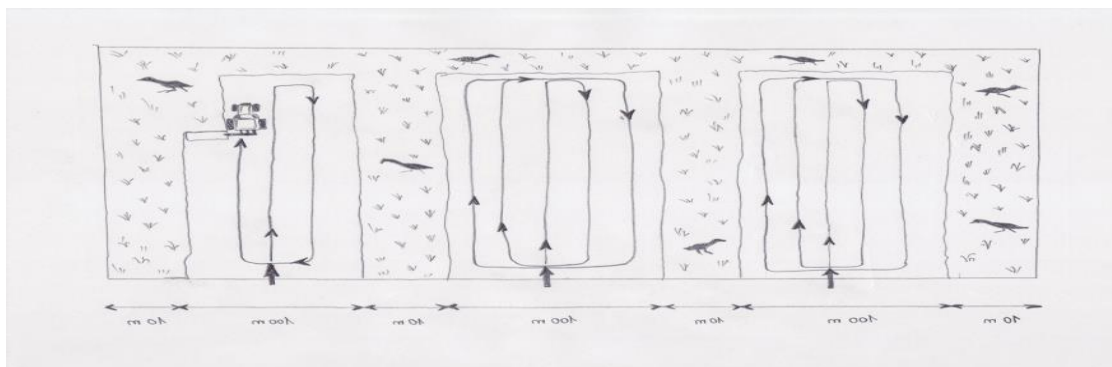
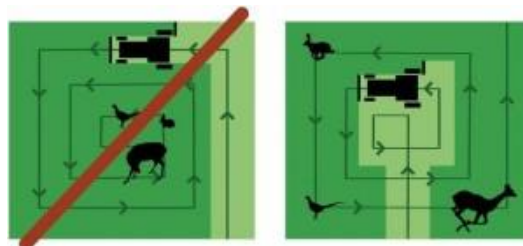
Egy természeti értékekben gazdag élőhelyen alkalmazott kaszának nem szabad túlságosan szélesnek lenni, maximum 3 méter legyen, és a traktor kb. 4-5 km/h sebességgel haladjon.

Ne sajnáljuk a kis idővesztést, mert azzal nagyon sok állatnak adunk esélyt a túlélésre.

VADKISZORÍTÓ KASZÁLÁSI IRÁNY ALKALMAZÁSA

A módszer lényege, hogy a traktorok középről kifelé haladása folytán az állatok végig lábón álló növényzetben rejtőzködve tudnak kaszálatlan részek felé haladni, így folyamatosan van lehetőségük a menekülésre.

Mi a teendő, ha őzgidát, madárfészket találunk?

A legfontosabb, hogy haladéktalanul értesítsük (mobiltelefonon) a területen illetékes hivatásos vadászt! A hatósági nyilvántartásban álló szakszemélyzetet a hatósági eskü is kötelezi a szakszerű vadmentésre, és ehhez ő rendelkezik a megfelelő szakismerettel. Védett állat esetén (pl. túzok, haris) a területileg illetékes természetvédelmi őrt kell értesíteni. Az értesítés elmulasztása szabálysértési eljárást vonhat maga után! A területre érkező szakember iránymutatása mellett a megfelelő védőzónával körbe kell kaszálni a kijelölt területet. Őz esetében alkalmazható a direkt "mentés", mely során egy nagy marék növényzettel felnyalábolva fogja meg a kitérő őzgidát, és a traktor elhaladása után biztonságosan elhelyezi a területen.

Forrás, valamint további részletes információk:

Tanulmány: Pro Vértes Közalapítvány 2007, <http://mek.oszk.hu/13800/13815/13815.pdf>

Jogszabály: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=26880.362946

Kérjük a Tisztelt Gazdatársakat, hogy a kaszálási és betakarítási munkáikat a fenti természetkímélő módszerek alkalmazásával végezzék!